

Vakdag cliëntondersteuners

Strategische opgave van (ouderen)zorgorganisaties
en hun belangengroepen

Matthijs Kloek
Laura van Hoeflaken

6 november 2024

Inhoud

1. Voorstellen
2. Doelstelling van de middag
3. Ontwikkelingen door de jaren heen
4. Huidige ontwikkelingen
5. Mogelijke reacties op de ontwikkelingen

Vorm: rode draad en dialoog

Voorstellen

Laura van Hoeflaken

HBO Bachelor Verpleegkunde
Psychogeriatric en somatiek
Geriatrische revalidatie
Wijkverpleging
Aandachtsgebied Domein Overstijgend Werken.

Matthijs Kloek

Psycholoog MBA
Consultancy
Verschillende leidinggevende posities

Loopbaancoach & -psycholoog
Zelfstandig adviseur

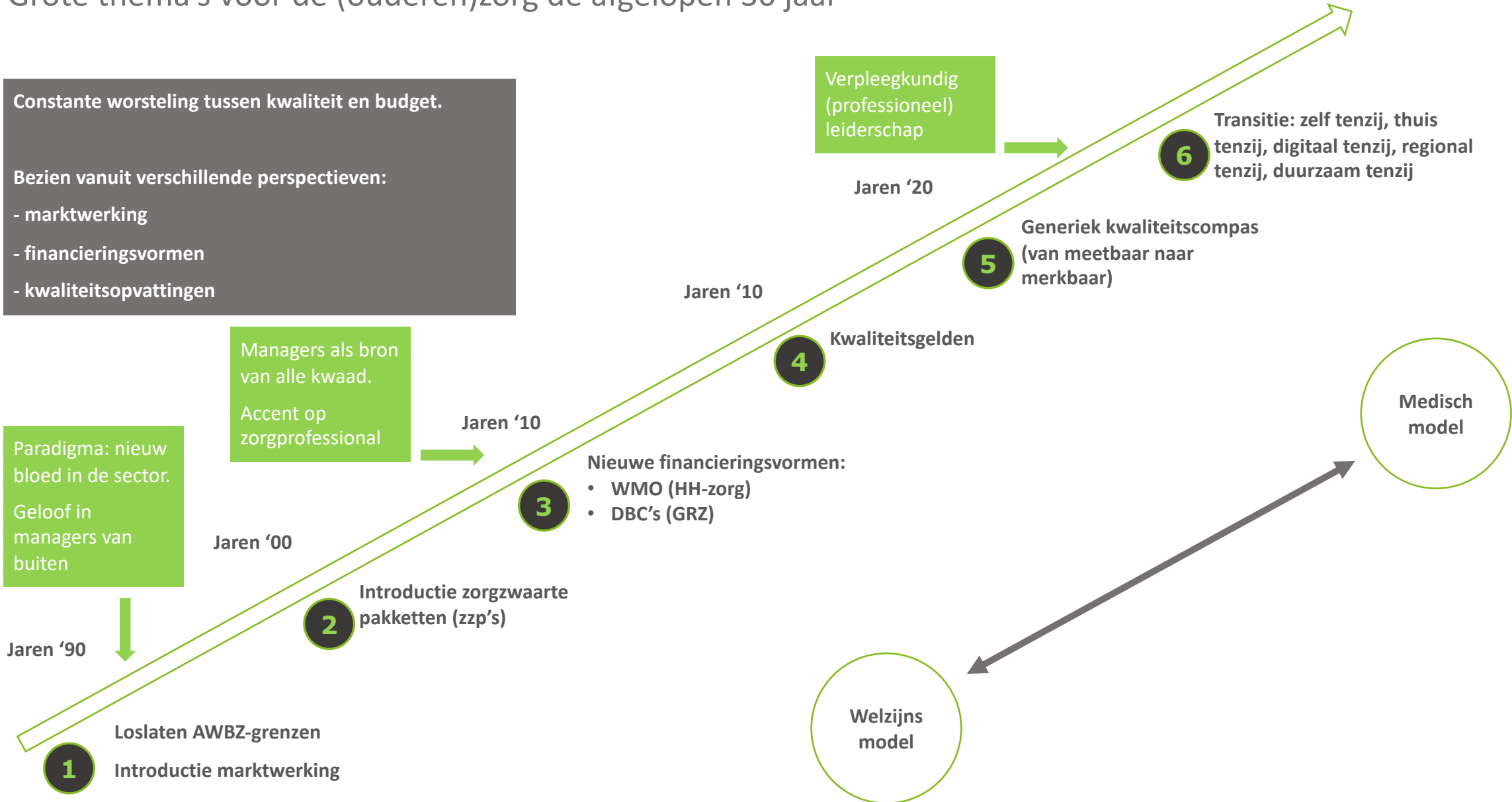
Doelstelling van de middag

Theorie, praktijk en dialoog

Ontwikkelingen door de jaren heen

Grote thema's voor de (ouderen)zorg de afgelopen 30 jaar

Grote ontwikkelingen in de nabije toekomst

Veranderingen in de bevolking en in leefstijl en de effecten op de zorg

Leeftijdsofbouw	2020	2040
20-65 jaar	10,2 mln	10,1 mln
75 + jaar	1,5 mln	2,6 mln

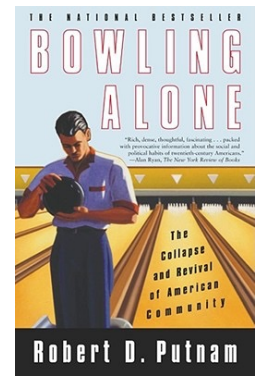
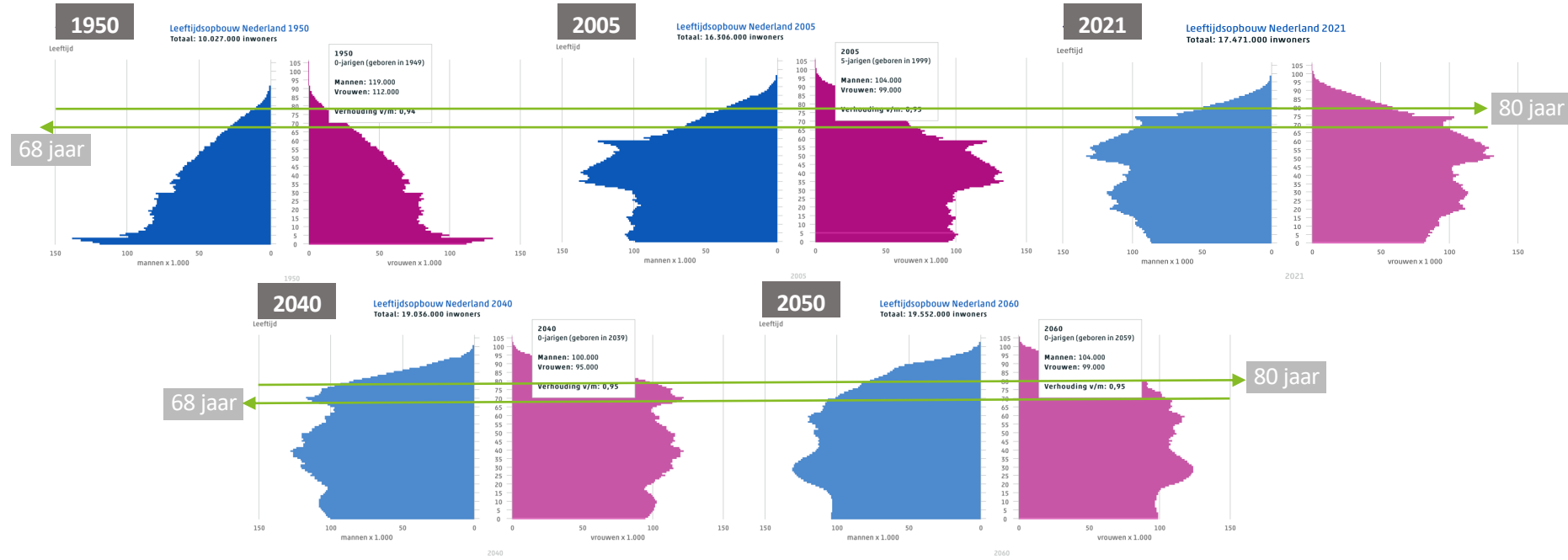
Financien	2020	2040
In miljard euro	20,2	36,5

Naar rato bevolkingsopbouw

Beroepsbevolking	2020	2040
Werkzaam in VVT	4,9%	8,8%

Naar rato bevolkingsopbouw

Veranderingen tussen nu en 2040	
• Huidig aantal dementerenden: 154.000, groeit naar 330.000	
• Huidig aantal banen ouderenzorg: 350.000, nodig: 700.000	
• Huidig aantal verpleeghuisplaatsen: 135.000, nodig: 261.000	

1. Beweging
2. Zingeving
3. Stressreductie & slaap
4. Eetgewoonten
5. (Geloofs)gemeenschap
6. Familiebanden
7. Sociale relaties

De zorg in transitie

De veranderopgave van de (ouderen)zorg

Leidende principe: de vijf tenzij's:

1. Zelf, tenzij
2. Thuis, tenzij
3. Digitaal, tenzij
4. Regionaal, tenzij
5. Duurzaam, tenzij

Omkering in het denken van client en zorgverlener

Overbelaste mantelzorgers

Vraag voor organisaties en overheid

Strategie vraag: wat is je positionering. Welke zorg lever je onder welke condities.

Voldoet aan criterium om professionele zorg te krijgen

Voldoet niet aan criterium om professionele zorg te krijgen

Onterecht niet in zorg nemen

Passend aanbod

Geen professionele zorg nodig

Onterecht in zorg nemen of grote ondoelmatigheid

Onvoldoende capaciteit

Voldoende capaciteit

Capaciteitsvraag: logistiek, coördinatie, productiviteit, werving

Vraag primair voor organisaties

De zorg in transitie

Drie scenario's

1

Vergroten capaciteit

Voldoet aan criterium om professionele zorg te krijgen	Onterecht niet in zorg nemen	Passend aanbod
Voldoet niet aan criterium om professionele zorg te krijgen	Geen professionele zorg nodig	Onterecht in zorg nemen of grote ondoelmatigheid
	Onvoldoende capaciteit	Voldoende capaciteit

Nadeel: extreem hoge zorgkosten.

Realisme: beperkt gezien kosten en arbeidsmarkt.

2

Verhogen criterium

Voldoet aan criterium om professionele zorg te krijgen	Onterecht niet in zorg nemen	Passend aanbod
Voldoet niet aan criterium om professionele zorg te krijgen	Geen professionele zorg nodig	Onterecht in zorg nemen of grote ondoelmatigheid
	Onvoldoende capaciteit	Voldoende capaciteit

Nadeel: bepaalde groepen vallen buiten de boot.

Realisme: groot.

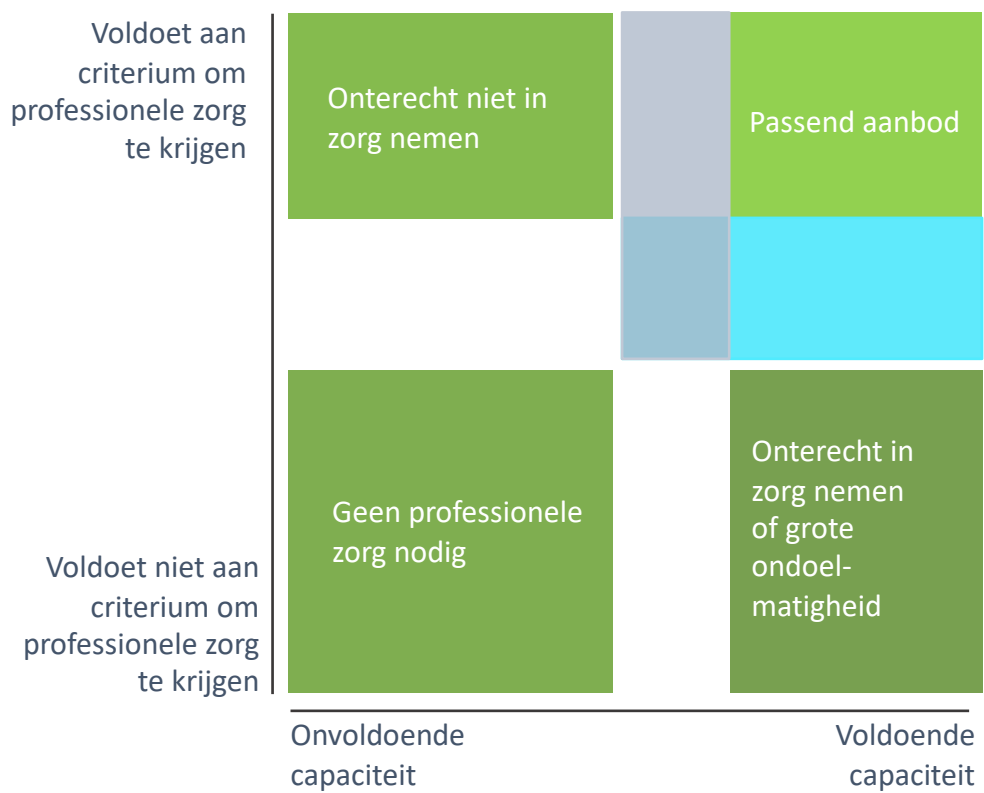

De zorg in transitie

De veranderopgave van de (ouderen)zorg

3

Capaciteit handhaven of aanvullen, criterium verhogen en alternatieve oplossingen

Alternatieve vormen van zorg, andere manieren van leven.

Inzet van technologie of andere vormen van zorg.

Nadeel: minder verzorgingsstaat dan nu.
Realisme: hoog.

Ontwikkelingen door de jaren heen

Beoogd beleid en reacties van zorginstellingen

		Maatregel	Beoogd doel	Voornaamste reactie	Belangrijkste scholen
1	Jaren '90	Loslaten AWBZ-grenzen Introductie marktwerking	Concurrentie bevordert kwaliteit en reduceert kosten	Productiviteitsverhoging Fusies	Porter, kracht tov concurrenten vergroten Stacey & Wiersma: Operational excellence
2	Jaren '00	Introductie zorgzwaarte pakketten (zzp's)	Maatwerk in financiering per doelgroep	Geen nacalulatie	Prahalad en Hamel kerncompetenties, positionering
3	Jaren '10	Nieuwe financieringsvormen: • WMO (HH-zorg) • DBC's (GRZ)	Maatwerk en kostenbeheersing	Poging tot verbetering samenwerking in keten. Afstoten onderdelen	Prahalad en Hamel kerncompetenties, positionering
4	Jaren '10	Kwaliteitsgelden	Persoonlijke zorg Verbetering kwaliteit	Meer inzet personeel Specifieke programma's	Kerncompetenties Customer intimacy
5	Jaren '20	Transitie: zelf tenzij, thuis tenzij, digitaal tenzij, regional tenzij, duurzaam tenzij	Beheersbaarhouden zorgkloof	Capaciteitsmanagement Positionering?	Voorgaande + gebruik van strategiecascade
6	Jaren '20	Generiek kwaliteitscompas (van meetbaar naar merkbaar)	Maatwerk in kwaliteit	Verpleegkundig leiderschap	

Strategie cascade

Uitwerking van voorliggend model

